

Charakteristika

A) Opakovanie teórie – test č. 6

B) Štylistické cvičenia č. 6

A) Test č. 6 – opakovanie teórie slohového útvaru

1. Ktoré 2 tvrdenia o individuálnej charakteristike sú pravdivé?

- a) Medzi slohové útvary individuálnej charakteristiky patrí posudok a skupinová charakteristika.
- b) Posudok vyžaduje vecnosť, komplexnosť a objektívnosť.
- c) Posudok má formu úradného listu s pomenovaným názvom útvaru.
- d) V posudku hodnotíme vzťah k práci, záujem o profesionálny rast, pracovné schopnosti, rozoberáme (analyzujeme) dôležité obdobia života posudzovaného.

2. Nájdi nesprávnu odpoveď. V charakteristike postavy kombinujeme

- a) vonkajšiu charakteristiku s vnútornou.
- b) objektívnu charakteristiku so subjektívnou.
- c) statickú charakteristiku s dynamickou.
- d) skupinovú charakteristiku s individuálnou.

3. Nájdi 2 správne odpovede. Postavu charakterizujeme z rôznych zorných uhlov, a to

- a) typické znaky vonkajšieho výzoru.
- b) vzťah k povinnostiam, záujmy a schopnosti.
- c) rodinné zázemie, zamestnanie a spoločenské postavenie rodičov, súrodencov.
- d) vzťah k práci, povinnostiam, zamestnávateľovi.

4. Vyber správnu odpoveď. Dynamická charakteristika na rozdiel od rozprávania

- a) opisuje dej, ktorý nie je jedinečný, t.j.dej, ktorý sa opakuje.
- b) nepoužíva dejové slovesá.
- c) sa nachádza vo výkladovom slohovom postupe.
- d) používa retrospektívu (pohľad do minulosti).

5. Nájdi 2 správne odpovede. Vlastnosti človeka vyjadrujeme v charakteristike pomocou

- a) neplnovýznamových slovies.
- b) ustálených slovných spojení, prísloviek a porekadiel.
- c) citovo zafarbených a expresívnych slov.
- d) citosloviec a prísloviek.

6. Ktorá odpoveď o porovnávej charakteristike je pravdivá?

- a) Porovnáваме najmenej 3 objekty (predmety, veci, javy, postavy).
- b) Objekty môžeme charakterizovať len paralelne (súčasne).
- c) Kombinujeme vonkajšie a vnútorné vlastnosti.
- d) Nachádza sa len v umeleckom štýle.

7. Nájdi správnu odpoveď. Skupinová charakteristika

- a) zachytáva typické znaky národa, literárneho hrdinu.
- b) sa snaží o objektívnu charakteristiku.
- c) opisuje len kladné vlastnosti.
- d) vyjadruje objektívne hodnotenie.

8. V ktorej možnosti je výstižná charakteristika umeleckého prostriedku?

- a) Anafora je opakovanie slov na konci vety/verša.
- b) Epifora je opakovanie slov na začiatku a na konci riadku/verša.
- c) Epizeuxa je opakovanie slov za sebou.
- d) Hyperbola je alegorické vyjadrenie vlastností.

9. Nájdi správnu odpoveď. Karikatúra

- a) zodpovedá objektívnej realite.
- b) je zveličenie niektorej vonkajšej alebo vnútornej vlastnosti.
- c) sa nachádza sa v umeleckom, publicistickom a náučnom štýle.
- d) býva zastúpená aj vo fejtóne a v prejave.

10. Nájdi 2 nesprávne odpovede. Jazyk charakteristiky

- a) používa predovšetkým prídavné mená s hodnotiacim významom, neurčité slovesné tvary, napríklad slovesné podstatné mená a neurčitky sloviess.
- b) je všeobecne zrozumiteľný.
- c) používa citovo zafarbené slová.
- d) nevyužíva ustálené slovné spojenia, citovo zafarbené slová.

B) Charakteristika – stylistické cvičenia č. 6

1. Vyrieš podľa pokynov.

- a) **Do prirovnania čierny ako..... doplň 5 vhodných slov.**

čierny ako,,,,

- b) **Podčiarkni metonymiu.** *Mama ležala v nemocnici na trojke. Mala hlavu plnú plánov.*

- c) **Od slov v zátvorke utvor prídavné meno.** (dejiny) udalosti,
(sklo)..... pohár

2. Vyrieš podľa pokynov

- a) **Utvor zhodný prívlastok k podstatnému menu čerešňa pomocou trpného prídavného mena.**
- b) **Od slovných spojení riečny prístav a beláskavý kvietok utvor L pl.**
- c) **Od zvieracích podstatných jastrab a sokol utvor prívlastňovacie prídavné mená v L sg., vzor páví a otcov.**

3. Napíš ku každej vete, koľko gramatických chýb obsahuje.

- a) Malé sovičky smutne pokyvkávajú hlavami, ako drobní starci, ktorých by si poľutoval.
- b) Boli veľmi chudobný a mali dvojo detí.
- c) V dvadsiatich a tridsiatich rokoch nebolo v Slovenskom národnom hnutí jednoty.

4. Vyrieš podľa pokynov.

a) Vysvetli slová *Odysea a odysea*.

b) Podčiarknuté činné prídavné mená na vedľajšiu vetu.

Poletujúce lístie hralo vo vetre všetkými farbami.

c) Vetu preštylizuj do plurálu.

Pozoroval strážnika, ktorý chodil sem-tam po ulici.

5. Z každej vety vypíš 2 chyby.

a) Sprievodkinin hlas bol prýkry a úsečný.

b) Po večery prišli k nám babkini príbuzný.

c) Všetky Tatranské štíty sa hmýria zahraničnými turistami.

6. Oprav nespisovné prídavné mená.

a) Príprava na maturitu je obtiažna, preto nie ste zrazu takí oduševnelí.

b) Opravdové kamarátstvo sa ukáže v potencionálnom nebezpečenstve.

c) Do strojárenského podniku poslal profesný životopis.

7. Utvor

a) 2 synonymá k slovu *dedičstvo*.

b) 2 neutrálne synonymá k slovu *človek*.

c) 2 expresívne synonymá k slovu *dieťa*.

8. Dopln chýbajúce podstatné meno/prídavné meno do nepriamych pomenovaní.

a) strašiť s niečím nepríjemným, nedobrym: maľovať

b) dary sa nemajú kritizovať: darovanému na zuby

c) priamo, otvorene povedať, priznať pravdu: naliať si

9. Ku každej vlastnosti sú priradené 4 vhodné synonymá. Podčiarkni ich.

a) bezcitný - chladný, ľahostajný, dvojtvárný, krutý, potupný, drsný

b) číry – priezračný, nezafúľaný, priehľadný, čistotný, neskalený, rýdži

c) cenný – významný, dôležitý, pôvodný, vzácny, hodnotný, cieľavedomý

10. Pomenuj jazykové prostriedky.

a) podá mi pomocnú ruku -, zaoblil sa v brušku -

b) tvár mu brázdili prvé vrásky -, ako uhoľ čierne vlasy -

c) šarmu a čaru....., nezaspal na vavrínoch

11. Urči v ukážkach slohové postupy.

a) Najpv si vyznačíme miesto, kde chceme prišit' gombičku. Ihlou zachytíme niť o látku, navlečieme do dierky gombíka. Striedavo zapichujeme ihlu do látky.

b) Kúpim rodinný dom alebo stavebný pozemok v lokalite Žilina - Bôrik. Č.t. 0908 766 888

c) Hodinu som sedel v kupé sám, keď tu zrazu pristúpil ku mne muž. „Nazdar, kámo, teba som nevidel celé milénium!“ pozdravil sa mi vyškerený „ksichtík“ v stredných rokoch a otrčil ruku. „Ahoj,“ odpovedal som nesmelo na pozdrav. „No čo, nespoznávaš ma? Na vojne si bol v susednej rote...“

12. Oprav štylistické a pravopisné chyby.

- a) Milanove rozhodnutie bolo neomylné, aj keď sa tváril podozieravo.
- b) Augustínoví rodičia nemajú rady Bartošovcov, do lyžičky vody by ich utopili.
- c) Na každý pád prídte, budete mať nepostrádateľný zážitok.

13. Prepíš podčiarknuté prídavné mená do jedného zloženého tvaru.

- a) Sestra mi kúpila na trhu šál, ktorý má červené a čierne bodky.
- b) V decembri otvorili nový liečebný dom v Turčianskych Tepliciach.
- c) Obývaciu izbu vymaľovali namiešanou zelenou a modrou farbou.

14. Vyrieš podľa pokynov.

- a) *Na 48. kilometri sa stala automobilová nehoda.*

Číslicu nahrad' číslovkou.

- b) **Cudzie slová nahrad' domácimi synonymami.**

emócie -, seriózny -

- c) **Vypíš združené pomenovanie.**

Vysoké Tatry, ťahať za kratší koniec, vrana k vrane sadá, v Londýne a v Paríži

15. Dopln' začiatocné písmená prídavných mien.

- a) _ndiánsky náčelník, _usova česť, _lovenská zem
- b) _urbanove spisy, _orejčanov šíp, _usitské zbrane
- c) _aterialistický svetonázor, _ánošíkov poklad, _túrovský pravopis